

PRVI DVE LETI DELOVANJA PRVE ŠOLE, ZGRAJENE IZ SAMOPRISPEVKA

Pred petimi leti so se delovni ljudje na področju ljubljanskih občin odločili za samoprispevek, ki je bil namenjen za gradnjo šol in vrtcev. Samoprispevek naj bi omogočil, da bi vsaj delno rešili pereč problem prostorov za vzgojo in varstvo. Akcija je opravičila svoj namen, kajti s pomočjo zbranega denarja je od 50 predvidenih objektov že zgrajenih 37, v gradnji so še 4, preostalih 9 pa je v programu za prihodnjo pomlad. Med prvimi smo tudi Zaločani dobili objekt, zgrajen iz samoprispevka: novo osnovno šolo Adolfa Jakhla.

Pred dvema letoma, točneje 20. junija 1974, je bila šola dograjena in istega dne so jo predali njenemu namenu. Takrat je bilo navdušenje veliko in mnogo pričakovanj in upov je bilo povezanosti s tem novim objektom. Po dveh letih se je pokazalo, v kolikšni meri je šola izpolnila pričakovanja. Zato sem se odločila, da nekaj več o tem povprašam ravnatelja te šole Cirila Brgleza. Tovariš Brglez se je vabilu rad odzval in povedal mnogo zanimivega o utripu življenja na šoli.

»Nisem Zaločan, vendar sem ob otvoritvi nove šole čutil enako veselje in pričakovanje kot vsi prebivalci Zaloča. Zavedal sem se, da pomeni prehod iz stare šole s štirimi učilnicami v novo z desetimi veliko pridobitev, še posebno zato, ker so se delovni ljudje zavestno odločili, da bodo omogočili boljše izobraževanje svojim otrokom. Če samoprispevek ne bi bil izglasovan, verjetno Zaločani še danes ne bi imeli nove šole, kar pa bi pomenilo, da bi 600 učencev imelo izredno slabe in neurejene možnosti šolanja.

Šola je bila zgrajena v izredno kratkem času in je stala približno osem milijonov dinarjev. Še danes pa nimamo uporabnega dovoljenja, ampak delamo le z začasnim uporabnim dovoljenjem. V šoli je deset učilnic za kabinetni in predmetni pouk, vendar je stanje v Zalogu ob koncu šolskega leta 1975-76 tako, da bi potrebovali še najmanj štiri učilnice. Med letom se je doselilo 47 otrok in smo v stari šoli odprli dva nova oddelka. Ob koncu šolskega leta je bilo skupno 22 oddelkov rednega pouka in 4 oddelki podaljšanega bivanja. Na račun rednega pouka v stari šoli smo uknili dva oddelka podaljšanega bivanja, v kateri so bili vključeni otroci, ki so sedaj prepuščeni cesti.

Trenutno je v šoli 600 učencev, predvidevamo pa, da jih bo že čez dve leti okoli 750 do 800. Glede na naš položaj je to zelo zaskrbljujoče!«

Ali ste imeli kake težave s pedagoškimi delavci?

»Sprva je bilo seveda vse novo, tako za učence kot za kolektiv in je bilo malo težje. Kolektiv je bil nov, a zelo mlad in je bil — in je — izredno prožen za spremembe v sedanjem sistemu ocenjevanja in novem sistemu šolanja.

Na šoli poučuje 36 pedagogov. Velik del se vozi na delo iz mesta, kajti šola nima na razpolago niti enega stanovanja. Kljub temu so vsi zelo požrtvovalni in angažirani ne samo v okviru pouka, ampak tudi v drugih dejavnostih, pri vodenju krožkov, dopolnilnega pouka, priprav na tekmovanja itd.

Starši so bili na začetku do njih nekoliko nezaupljivi — glede na njihovo mladost. Vendar je v njih še veliko pedagoškega idealizma. Ta pa predstavlja kapital, ki ga ne smemo prezreti in zanemariti. Njihovo sodelovanje z učenci in uspehi, ki so jih ti učenci dosegli na različnih tekmovanjih, so jim v spodbudo za novo delo.

Ali je delovanje učencev zunaj rednih šolskih obveznosti dobro in uspešno?

»Lahko rečem, da je v tako kratkem času — dveh letih — izredno uspešno. Učenci imajo najrazličnejše interese in se vključujejo v razne organizacije — to pa je najbolj pomembno.

Poleg dveh dejavnosti, v kateri so učenci vključeni, so letos dosegli izredno lep učni uspeh — 99,5 %, kar pomeni, da sta zaozvala le dva učenca. To je skoraj maksimalno, kar lahko dosežemo. Ta uspeh nam kaže prve rezultate moderne šole, prizadevnosti učiteljev in učencev in tesnega sodelovanja s starši.

Zunaj rednih šolskih dejavnosti se učenci lahko vključujejo v več krožkov in organizacij; naj jih kar naštejemo:

— zelo pomembno in vsebinsko izredno kvalitetno je glasilo Kristali, ki izide dva do trikrat na leto. Učenci ga urejajo in izdajajo sami pod mentorstvom Božene Dimitrovske;

— na šoli delujeta dva pevski zbora (učencev višje in nižje stopnje), v kateri sta vključeni približno 100 učencev. Veliko nastopajo na šolskih proslavah, na proslavah v okviru krajevne skupnosti in v OZD, v Kolinski v Ljubljani;

— likovno-modelarski krožek svoje izdelke razstavlja v avli šole, sodeloval pa je tudi na pionirski koloniji v Škofji Loki;

— foto krožek ureja fotokroniko naše šole;

— poleg teh stalnih zunajšolskih dejavnosti pa učenci sodelujejo tudi na tekmovanjih za bralno značko, za Moškričevo značko, za Vegovo značko, na raznih tekmovanjih itn.

Organizirali smo tudi prometno-vzgojno tekmovanje, na katerem je opravilo kolesarski izpit 300 učencev.

Prav tako smo organizirali šolo v naravi s plavanjem, in sicer v Pulju.

Skozi vse leto je potekalo tekmovanje v disciplini med vsemi razredi. Učenci so prevzeli skrb za disciplino in red. Naj-

Takole je moderni »kramp« prvič zasadil svoje zobe v ledino za prvo šolo v naši občini zgrajeno iz samoprispevka

boljši razred je bil nagraden z izletom.

Med šolskim letom, smo izvedli dva posebna šolska dneva: samoupravni in obrambni dan. Na samoupravni dan so bili učenci sami nosilci funkcij vzgojnoizobraževalnega procesa. Za to obliko dela so učenci pokazali precejšen interes. Poleg tega so učenci spoznavali praktično samoupravljanje v šolskih organizacijah RK, OO ZMS in v pionirski organizaciji, kar je prihajalo še prav posebno do izraza na oddelčnih konferencah. Najmanj dvakrat na leto se zberejo starši, učenci in učitelji in skupno ocenijo delo učencev.

Obrambni dan smo izvedli v sodelovanju z vojašnico na Fužinah. Učenci so si ogledali orožje in transportna vojaška sredstva ter se seznanili s pomenom vseljudske obrambe.

Prav gotovo ste se srečali tudi s problemi — kateri so glavni?

»Zaenkrat je naš največji problem pomanjkanje prostora, kajti število učencev je veliko in še stalno narašča. Iz tega problema izhaja več drugih: zaklonišče ni dograjeno, prav tako igrišče, primanjkuje zelenih površin in prostorov za podaljšano bivanje, zaradi pomanjkanja prostora si ne moremo urediti šolske knjižnice. Rad bi poudaril, da je program za celodnevno šolo narejen, vendar prehod ni mogoč zaradi pomanjkanja prostora in delavcev.

Poleg teh osnovnih problemov obstaja seveda še veliko občasnih, ki se pojavijo med šolskim letom. Rešujemo jih bolj ali manj uspešno, kar seveda vpliva na celoten vzgojnoizobraževalni proces.

Kako pa ste se vi znašli kot ravnatelj osnovne šole Adolfa Jakhla?

»V Zalogu se dobro počutim, rad imam svoje delo, čeprav je precej odgovorno. Že prej sem več let poučeval angleški in slovenski jezik na gimnaziji v Mostah. Prehod na osnovno šolo je bil težak, vendar sem se s pomočjo mladega in prožnega kolektiva že kar dobro vživel. Žal mi je le, da ne morem še naprej poučevati, kajti administrativno delo vzame veliko preveč časa. Moram priznati, da so se na začetku pojavili pri sodelovanju s krajevno skupnostjo Zalog tudi problemi, vendar je naše sodelovanje že kar dobro zaživelo in upam, da bo šlo v tej smeri tudi naprej.«

Tako poteka življenje na osnovni šoli. Vsak dan se zgodi nekaj zanimivega, nekaj novega, z vsakim dnem so otroci bolj pri-

pravljeni na samostojno življenje. Je že res, da je za vse najboljše šola življenje samo, vendar si danes ne moremo predstavljati življenja brez šole.

Kakšna je razlika med desetletji staro šolsko zgradbo s sivimi stenami in velikimi vhodnimi vrati ter med novo, svetlo, prostorno, sodobno šolo, ki je nujno potrebna v našem vzgojnoizobraževalnem sistemu! Delovni ljudje so to prednost spoznali že pred petimi leti, ko so izglasovali samoprispevek. Ob pogledu na novo šolo lahko vsak reče: »K tej šoli sem prispeval delež tudi jaz!«

Taka misel rodi prijeten občutek, da je vsak posameznik pozitiven delček naše samoupravne socialistične družbe.

MILENA MATJAŽIČ

V RAZPRAVAH SO SE ODPRLA ŠTEVILNA VPRAŠANJA

Komite občinske konference ZKS je na 29. seji dne 6. septembra razpravljal o poročilu glede uresničevanja nalog zveze komunistov v javni razpravi o osnutku zakona o združenem delu in o programu dela do konca tega leta.

Po uvodu, ki ga je k poročilu podal namestnik sekretarja Dino Kodarin, so člani občinskega komiteja ZKS razpravljali o bogati aktivnosti v občini med javno razpravo in o številnih vprašanjih, ki so se odprla ob osnutku zakona. Ker je javna razprava sovpadala z družbenopolitično aktivnostjo pri sprejemanju srednjeročnih planov, s stabilizacijskimi prizadevanji in z uresničevanjem kadrovske politike, je prav, da opozorimo na nekatere ugotovitve, ki jih vsebuje poročilo in ocena komiteja občinske konference ZKS.

Ocena družbenopolitične aktivnosti kaže na to, da so se omenjenih nalog resno in odgovorno lotili v vseh organizacijah in temeljnih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih skupnostih. Domala v vseh TOZD in OZD so bile opravljene razširjene seje osnovnih organizacij ZKS, na katerih so ob prisotnosti zveze komunistov, zveze socialistične mladine, strokovnih služb, samoupravnih organov in poslovnih organov,

analizirali in ocenjevali samoupravno organiziranost, dohodkovne odnose, planske dokumente, stabilizacijska prizadevanja in kadrovske politike.

Pri analiziranju samoupravne prakse z vsebino določil osnutka ZZD so delavci poleg pozitivnih lastnosti ugotovili tudi nekatere slabosti, kot so: slabši medsebojni odnosi, formalizem v pojasnjevanju osnutka zakona o združenem delu, pomanjkanje ustreznih delavcev, neprimerno informiranje itd.

Iz poročila je razvidna tudi ugotovitev, da velja za poslovanje organizacij združenega dela skromen finančni uspeh. Glede na novi obračunski sistem je kar 33 organizacij združenega dela zaključilo prvo polletje z izgubo, ki je seveda začasnega značaja. Poleg novega sistema obračuna poslovnega uspeha je za prvo polletje opazna stagnacija industrijske proizvodnje zaradi visokih zalog, zmanjšanja kupne moči, pomanjkanja surovin in zaradi nizkih cen končnih izdelkov.

Vse te ugotovitve prav gotovo terjajo tudi naprej močno politično akcijo, še zlasti zveze komunistov, ki bo ta vprašanja ponovno uvrstila na dnevni red v jesenskem obdobju — so menili člani komiteja.

Poročilo nadalje ugotavlja organiziranost, usposobljenost in

pripravljenost zveze komunistov za aktivno vlogo v tako pomembni družbeni akciji.

Zlasti kritičen je tisti del, ki govori o članih ZK, ki v nekaterih sredinah akcije niso zadovoljivo opravili, zaradi česar so rezultati javne razprave prav gotovo slabši, kot bi sicer bili.

Poročilo vsebuje tudi ocene objektov v GIP Gradis, Saturnusu, Papirnici Vevče, živilskem kombinatu Žito in SOZD Hrana — Pijača. Gre za organizacije združenega dela in SOZD, ki so širšega družbenega pomena in so bile vključene v sklop mestne akcije.

Člani komiteja občinske konference ZKS so prejeli v razpravi dopolnjeno poročilo s sklepom, da o ugotovitvah seznanijo komite mestne konference ZKS in občinski plenum sindikata, ki bo o oceni in poročilu razpravljali sredi septembra.

Med poglavite programske naloge občinske konference in komiteja do konca leta sodita dve seji občinske konference ZKS: o gospodarskih gibanjih in o delovanju komunistov v DPO, komite OK ZKS pa bo razpravljal o pripravi na drugi samoprispevek, o stanovanjski politiki, o sprejemanju planskih dokumentov, idejnopolitični usposobljenosti in o tekočih vprašanjih. Ivan Kuhar

KRAJANI ZELENE JAME — NJIHOVO DELO, PROBLEMI IN ŽELJE

(nadaljevanje iz prejšnje številke NAŠE SKUPNOSTI 2. 9. 1976)

V prejšnji številki Naše skupnosti smo na kratko opisali delo zbora delovnih ljudi in občanov in nanizali nekaj bolj perečih problemov, na katere je ta zbor opozoril. V današnjem prispevku pa želimo nekoliko obširneje opisati našo krajevno skupnost, delo njenih samoupravnih organov in komisij ter družbenopolitičnih organizacij in društev.

Naša krajevna skupnost je prav gotovo eno slabše urejenih območij mesta Ljubljana. Nekoliko bolj razvit in urejen je njen vzhodni del — do Pokopališke ulice, medtem ko je zahodni del — stara Zelena jama od Pokopališke ulice do Kolinske tovarne — precej zaostal. To območje je bilo po prvotnem urbanističnem načrtu predvideno za industrijsko cono: stanovanjske hiše naj bi postopoma rušili in na tem mestu gradili industrijske objekte. Po burnih razpravah na zborih delovnih ljudi in občanov smo krajanje Zelene jame le uspeli dokazati, da je neprimerno graditi industrijske objekte ob strnjem naselju, ki že obstaja in naj bi se še širilo proti vzhodu z gradnjo novih stanovanjskih naselij. Tako je bil izdelan nov urbanistični načrt, po katerem gradimo industrijske objekte na območju proti Savi in Polju, Zelena jama pa ostane stanovanjsko naselje. V vseh letih dilem pa se na območju Zelene jame ni kaj prida storilo za boljše življenjske razmere krajanov. Tako smo sedaj pred kopico nerešenih, zastarelih zadev, ki jih bo treba postopoma reševati, rešitev vse problematike pa smo skušali začrtati v smernicah za načrt razvoja krajevne skupnosti v obdobju od leta 1976 do 1980. V tem razvojnem načrtu smo skušali realno — upoštevajoč možnosti — posvetiti ustrezno pozornost prav vsem problemom in najti možne rešitve. Skušali bomo urediti prav vse ulice, jih asfaltirati, urediti prometni režim na njih in jih primerno osvetliti. Prizadevali si bomo, da bo urejen podvoz pod železniško progo na Zvezni ulici, s čemer bo prav gotovo rešen najbolj pereč prometni problem ne samo naše krajevne skupnosti, temveč prav gotovo vse naše občine.

V programu je ureditev vseh že obstoječih športnih in otroških igrišč in zelenih površin ter gradnja športno-rekreacijskega parka v Zvezatu Pokopališke, Šmartinske, Zvezne in

Kavčičeve ulice. V okviru tega projekta bomo skušali zgraditi tudi družbeni dom krajevne skupnosti Zelena jama s prostori za TVD Partizan, mladinski klub, klub upokojenec, s prostori za potrebe družbenopolitičnih organizacij in krajevne skupnosti. V sklopu tega objekta bomo skušali urediti obrat družbene prehrane, ki ga krajanje Zelene jame prav gotovo potrebujemo.

V obdobju od 1976 do 1980 bi želeli Zelenojamčanom zagotoviti primerno telefonsko omrežje, izpopolniti trgovsko mrežo in pospešiti uslužnostno dejavnost. Prizadevali si bomo dvigniti socialno in zdravstveno varstvo na raven, ki bo odgovarjala dejanskim potrebam. Prav tako smo v programu razvoja svoje krajevne skupnosti posvetili svojo pozornost otroškemu varstvu, šolstvu, kulturno-prosvetni in telesnovzgojni dejavnosti, stanovanjskemu gospodarstvu, varstvu okolja in preprečevanju onesnaževanja ozračja ter široko začrtali delo na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite. Za realizacijo programa smo vključili prav vse dejavnike krajevne samouprave: zbor delegatov, odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozasčito, štab za civilno zasčito, svet potrošnikov in uporabnikov ter svet krajevne skupnosti z vsemi njegovimi komisijami (komisijo za komunalne in gradbene zadeve ter varstvo okolja, komisijo za otroško varstvo, socialno skrbstvo in zdravstveno varstvo, komisijo za družbeno samozasčito ter komisije, ki jih bomo še formirali: komisijo za vzgojo in izobraževanje, komisijo za prosveto in kulturo, komisijo za telesno kulturo in rekreacijo, komisijo za gospodarsko finančno-materialno poslovanje in družbeni nadzor, komisijo za informiranje in propagando). Pri realizaciji zastavljenih nalog bodo aktivno sodelovale družbenopolitične organizacije, družbene organizacije in društva: svet ZK krajevne skupnosti, OO ZK krajevne skupnosti, krajevna konferenca SZDL OO ZSMS krajevne skupnosti, združenje borcev NOB, zveza rezervnih starešin, društvo upokojenec, društvo prijateljev mladine, krajevna organizacija RK, TVD Partizan, taborniški odred Črni rudi, košarkarski klub in strelska družina. Prizadevanja vseh teh — vsakega na svojem področju — so bila že do sedaj precejšnja, vendar bi želeli, da bi bila njihova aktivnost še večja,

njihovo delo še uspešnejše. Hoteli bi, da krajevna samouprava in delegatski sistem resnično zaživita, da se povežejo vsi krajanje v prizadevanjih za boljše in smotrnejše gospodarjenje, za hitrejši in uspešnejši razvoj naše krajevne skupnosti.

Že v prejšnjem prispevku smo omenili kot novost načrtovanje razvoja naše krajevne skupnosti intenzivno ekonomsko povezovanje z združenim delom. Da je to nujnost in pogoj razvoja naše krajevne skupnosti, potrjuje že sama prisotnost velikega števila organizacij združenega dela na našem območju: Yulon, Indos, Mineral, Kurivo, Izolirka, Saturnus, Kemična tovarna — Protektor, Tehnika, Tovarna močnih krmil, GP Slovenija ceste, GP Obnova, GP Megrad, Velana, Kemin, Volan — servis, GP Gradis, Petrol, Kolinska tovarna, SAP, Avto nabava, Vektor, Teol, železniška tovarna postaja. Prav tolikšno število organizacij združenega dela in njihova raznolikost dejavnosti narekuje nujnost medsebojne družbenoekonomske povezave.

Poleg povezovanja z združenim delom pa je pomembno tudi povezovanje in usklajevanje dela krajevne samouprave z občinsko skupščino Moste-Polje in z družbenopolitičnimi organizacijami v občini. Prav slednje je v zadnjem času postalo zelo aktivno in plodno, še posebej plodno pa je sodelovanje s skupščino občine. Tako sodelovanje si želimo tudi v bodoče, saj nam zagotavlja kontinuiran razvoj naše samouprave in uspešno reševanje problemov naše krajevne skupnosti. Plodnega sodelovanja si želimo tudi z drugimi krajevnimi skupnostmi na območju občine in tudi širše družbenopolitične skupnosti. Priprani smo, da obstajajo medsebojni interesi in želje, ki jih lahko uresničujemo le ob smotrnem medsebojnem samoupravnem povezovanju. Prav tako povezovanje, usklajeno s potrebami, željami in možnostmi, nam je bilo osnovno vodilo pri sestavi našega razvojnega načrta in le tako povezovanje bo zagotovilo realizacijo zastavljenih nalog. Tak način dela, povezan z vsesplošnim aktivnim sodelovanjem prav vseh delovnih ljudi in občanov krajevne skupnosti, nam bo zagotovil zgraditi tako krajevno skupnost, kakršno si želimo in takšno, ki nam bo v ponos.

Svet krajevne skupnosti ZELENA JAMA